

Maligne neoplazme u Zagrebačkoj županiji (Cancer cases in County of Zagreb)

Lucija Šarčević

Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije

Ključne riječi: maligne neoplazme, Zagrebačka županija, prijavljivanje

Sažetak

Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije započeo je s radom 02.04.2007. godine. Tijekom godine svim liječnicima iz Županije odata je pismena obavijest o prijavljivanju malignih neoplazmi koje su otkrivene u 2007. godini pripadajućim higijensko-epidemiološkim odjelima. Do 31. ožujka 2008. godine u ZZJZ Zagrebačke županije prijavljeno je ukupno 660 malignih neoplazmi otkrivenih u 2007. godini, a sve na obrascu JZ-NEO. Prema podacima registra za rak HZJZ-a od 2000. do 2004. godine u HZJZ prosječno su godišnje prijavljene 1224 maligne neoplazme. To ukazuje na potrebu prijavljivanja i u Županijski zavod iz više izvora.

Uvod

Prikupljanje zdravstveno-statističkih podataka regulirano je Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (NN, br.121/03.), Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 103/03.), Pravilnikom o provedbi Zakona o evidencijama u području zdravstva za primarnu i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (NN, br. 4/95.), Programom statističkih aktivnosti i Godišnjim provedbenim planom statističkih aktivnosti Republike Hrvatske (NN, 04/06.). Temeljem navedenih zakona, sve zdravstvene ustanove i zdravstveni djelatnici, bez obzira na vrstu vlasništva i bez obzira imaju li ugovor s HZZO-om ili ne, dostavljaju potrebne podatke. Obvezu prikupljanja podataka imaju županijski zavodi za javno zdravstvo, koji zbirna izvješća dostavljaju Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Podaci se u Registar za rak prikupljaju iz više izvora: Prijava maligne neoplazme (obrazac JZ-NEO), bolesničko-statistički obrazac ONKO-tip (obrazac JZ-ONK), kopija iz PA jedinice (PHD), te DEM- 2 obrazac (prijava o smrti).

Cilj rada

Cilj ovog rada bio je prikazati u kojoj mjeri sustav prijavljivanja malignih neoplazmi koji trenutno funkcionira u Županijskom zavodu može prikazati realno stanje na području Zagrebačke županije.

Materijali i metode

U radu su korišteni podaci koji su dobiveni analizom svih obrazaca za prijavu maligne neoplazme koji su pristigli u svih osam higijensko-epidemioloških odjela Županijskog zavoda, te podaci Registra za rak Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Incidencija raka u Hrvatskoj, Bilten br. 23- 27, 2000-2004.

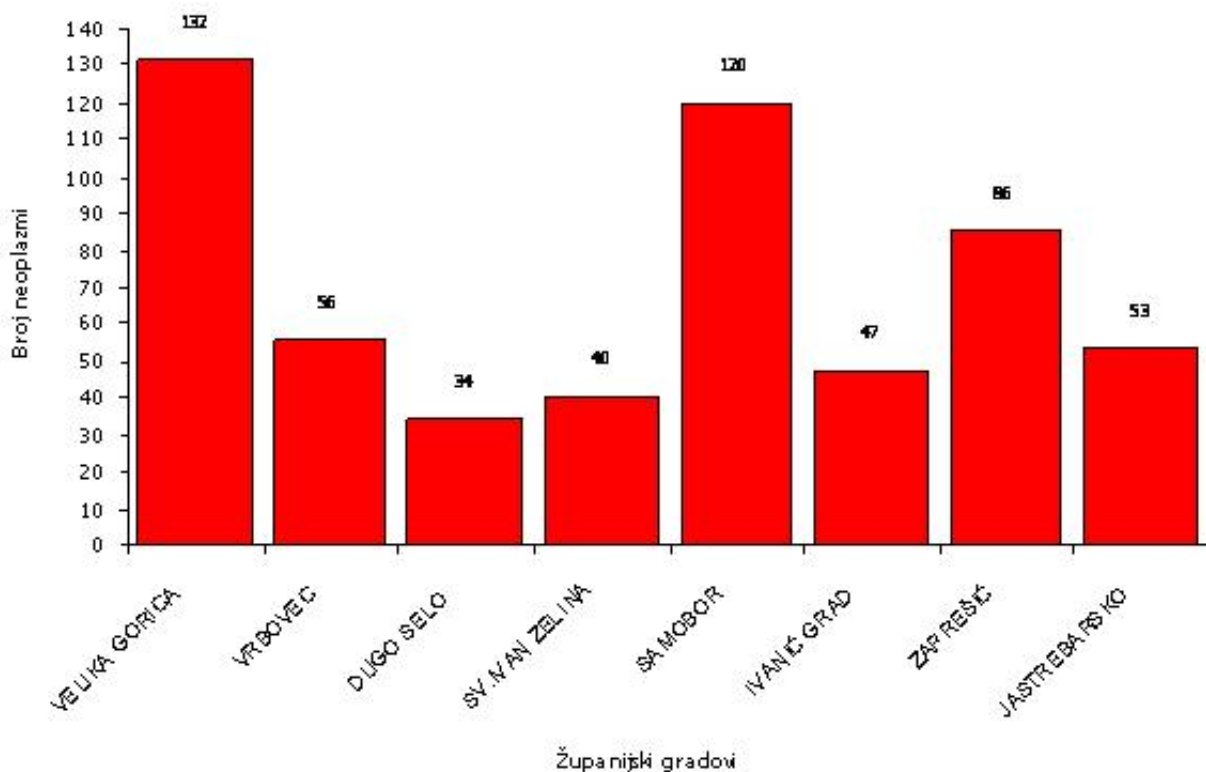
Rezultati

Od 171 liječnika s područja Zagrebačke županije koji imaju obvezu prijavljivanja maligne neoplazme u područne HE ispostave, njih 145 (85%) poslalo je barem jedan ispunjeni obrazac tijekom godine. Većina njih je to učinila u zadnja dva mjeseca 2007. godine ili u prva dva mjeseca 2008. godine. Promatrano po gradovima najviše prijava pristiglo je iz Velike Gorice (132), a najmanje iz Dugog Sela (34) (tablica 1, graf 1).

Tablica 1: BROJ NOVOBOLJELIH OD NEKE MALIGNE NEOPLAZME U 2007. GODINI U GRADOVIMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Grad	Broj neoplazmi
VELIKA GORICA	132
VRBOVEC	56
DUGO SELO	34
SV. IVAN ZELINA	40
SAMOBOR	120
IVANIĆ GRAD	47
ZAPREŠIĆ	86
JASTREBARSKO	53

Graf 1: BROJ NOVOOBOLJELIH OD NEKE MALIGNE NEOPLAZME U 2007. GODINI U GRADOVIMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Do 31.03.2008. u Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije pristiglo je ukupno 660 prijava malignih neoplazmi koje su dijagnosticirane u 2007. godini kod osoba koje imaju prebivalište na području Zagrebačke županije. Prijave su pristigle od liječnika obiteljske medicine, pedijatar, ginekologa, dermatologa, internista i liječnika medicine rada. Od 660 prijavljenih malignih neoplazmi kod muškaraca je bilo 327, a kod žena 333. Prema podacima Registra za rak u razdoblju 2000.-2004. godine prijavljeno su prosječno 1224 nove maligne neoplazme godišnje s područja Zagrebačke županije što je 2 puta više od onoga što smo mi uspjeli dobiti. Broj novih slučajeva raka na 100 000 stanovnika iznosio je 216,97 ukupno, 107,50 na 100 000 kod muškaraca, te 109,47 na 100 000 kod žena. Na 320 obrazaca bio je zaokružen podatak da je malignom histološki potvrđen. Prema dijagnozama najviše je prijavljenih C50 (Ca mammae) 92, C34 (Ca bronchus et pulmo) 71, C61 (Ca prostatae) 59, C20 (Ca rectum) 40, C44 (Ca cutis) 37, te C18 (Ca colon rectosigmoideum) 33. Iz dobivenih rezultata vidimo da iako broj prijavljenih malignoma sasvim sigurno ne odgovara stvarnom broju oboljelih osoba od maligne neoplazme u Zagrebačkoj županiji distribucija po dijagnozama odgovara onoj koja se može vidjeti u podacima Registra za rak HZZJ-a. Pa tako u razdoblju 2000.-2004. godine prvih pet dijagnoza bile su C34, C50, C18, C61 i C16.

Tablica 2: BROJ NOVOOBOLJELIH OSOBA U ZAGREBAČKOJ ŽUPANIJI PO DIJAGNOZI U 2007. GODINI

MKB	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO
C34	53	18	71
C50	0	92	92
C18	18	15	33
C61	59	0	59
C16	14	13	27
C20	25	15	40
C67	13	2	15
C25	7	9	16
C64	11	1	12
C71	6	3	9
C54	0	21	21
C56	0	20	20
C43	7	18	25
C22	3	4	7
C32	9	1	10
C19	3	10	13
C44	15	22	37
OSTALI	84	69	153
UKUPNO	327	333	660

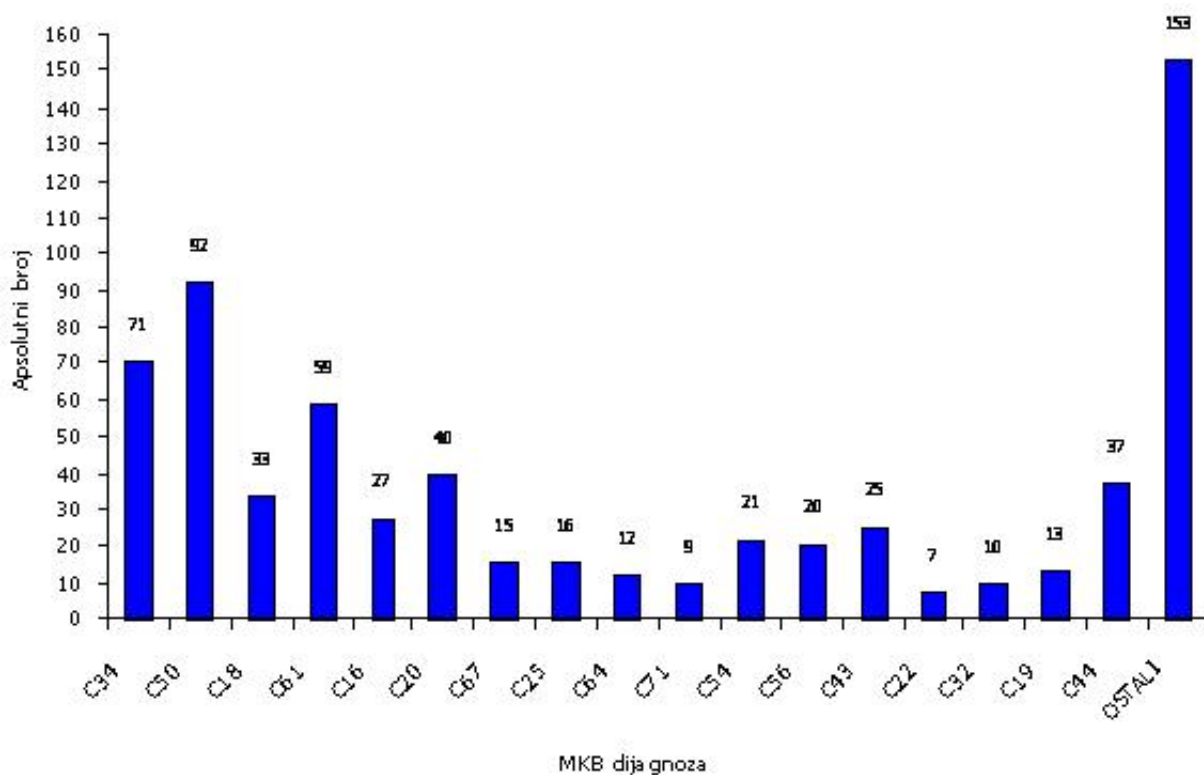
Tablica 3: BROJ NOVOOBOLJELIH OSOBA OD NEKOG KARCINOMA NA 100.000 STANOVNIKA U GRADOVIMA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

GRAD	BROJ NOVOOBOLJELIH /100.000
VELIKA GORICA	190,96
VRBOVEC	193,18
DUGO SELO	122,95
SV. IVAN ZELINA	231,91
SAMOBOR	222,55
IVANIĆ GRAD	169,04
ZAPREŠIĆ	171,04
JASTREBARSKO	181,69
ukupno	216,97

Tablica 4: PROSJEČNA STAROSNA DOB MUŠKARACA I ŽENA KOD KOJIH JE DIJAGNOSTICIRANA MALIGNA NEOPLAZMA U 2007. GODINI

VRSTA MALIGNOMA	MUŠKARCI	ŽENE
C34	62,8	58,7
C18	69,47	68,85
C61	69	
C16	62,8	69,6
C20	62	71
C67	76,4	78,5
C25	62	66,8
C64	60	76
C71	55	62
C54		64,5
C56		56,8
C43	58,4	63
C22	72	59
C 32	59	
C19	55	69
C44	72	69,5
OSTALI	56,5	57,5
PROSJEK	63,5	66

Iz tablice je vidljivo su žene Zagrebačke županije kod kojih je dijagnosticirana neka maligna neoplazma u 2007. godini u prosjeku 2,5 godine starije od muškaraca kod kojih je dijagnosticirana maligna neoplazma u istoj godini.

Zaključak

Sustav prijavljivanja oboljenja od malignih neoplazmi na području Zagrebačke županije ne prikazuje realnu sliku stanja jer je broj prijavljenih malignoma u 2007. godini upola manji od prosječnog broja prijavljenih ranijih godina. Iako su svim liječnicima koji su obavezni prijavljivati

maligne neoplazme ovome Zavodu, u nekoliko navrata odaslane obavijesti o obavezi i potrebi prijavljivanja te su također kontaktirani putem telefona, uspjeli smo dobiti tek oko polovinu očekivanih prijava. Ovakvo stanje ukazuje na potrebu obveze prijavljivanja malignih neoplazmi u Županijski zavod iz barem još jednog izvora. Također je potrebno animirati liječnike koji su dužni slati prijave da to rade kontinuirano tijekom cijele godine.

Kontakt osoba:

Lucija Šarčević, dr. med., specijalist epidemiologije
Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije
Služba za epidemiologiju
Ivanić Grad, Omladinska 25,
Tel.: 01/288-3085
e-mail: lucija.sarcevic@zg.htnet.hr